

Forógra Toghcháin

Ní shroicheann maoiniú do na healaíona meánmhéid AE, cé gur méadaíodh ar infheistíocht an Rialtais le blianta beaga anuas. Bronnadh €140 milliún ar an gComhairle Ealaíon i mBuiséad 2025 agus, cé gurb é sin an méid is airde go dtí seo, tá an t-éileamh chomh mór go bhfuil an leibhéal riachtanas nach gcomhlíontar níos mó ná riamh.

Feictear an brú ar an mbuiséad maidir leis an éileamh ar mhaoiniú agus leis an easpa saoráidí in earnáil na n-ealaíon araon.

Gan infheistíocht dhírithé bhreise i maoiniú leanúnach agus i dtacaíochtaí caipitil araon, cailfear deiseanna luachmhara d'ealaíontóirí agus don lucht féachana ar fud na tíre.

Príomhphointí fócais i dtaca leis na healaíona sa 34ú Dáil Éireann:

1. Maoiniú le haghaidh na n-ealaíon

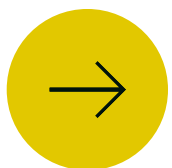
2. Bonneagar agus pleanáil na n-ealaíon

3. Daoine óga agus leanaí

4. Cothroime rochtana

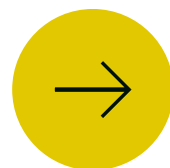
Maoiniú le haghaidh na n-ealaíon

Dúshlán

Níl maoiniú na n-ealaíon ag teacht le fás an bhoilscithe, tá sé níos lú ná meánmhéid AE agus tá na leibhéil bhochtaineachta i measc ealaíontóirí fós níos airde ná an meánmhéid.

Gníomh

- Méadú ar thacaíocht mhaoinithe don Chomhairle Ealaíon (agus do na healaíona de réir meánmhéideanna AE).
- Gealltanais a thabhairt maidir le maoiniú ilbhliantúil don Chomhairle Ealaíon le slándáil agus seasmhacht a chinntiú in earnáil na n-ealaíon.
- Gealltanais go leanfar leis an scéim Ioncam Bunúsach do na hEalaíona i ndiaidh dheireadh a céime píolótaí.

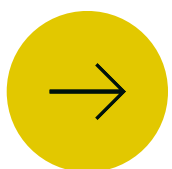
Bonneagar agus pleanáil na n-ealaíon

Dúshlán

Tá easpa saoráidí in earnáil na n-ealaíon lena mbaineann práinn.

Gníomh

- Dul i gcomhpháirtíocht leis an gComhairle Ealaíon le straitéis náisiúnta a fhorbairt maidir le bonneagar na n-ealaíon. Maoiniú suntasach a chur ar fáil do Champas Ealaíontóirí Chalafort Bhaile Átha Cliath.
- Moil chruthaitheacha a fhorbairt d'ealaíontóirí laistigh de na cúig chathair chun nasc a dhéanamh le Campas Ealaíontóirí Chalafort Bhaile Átha Cliath, de réir chuspóirí Thionscadal Éireann 2040.
- Ról na Comhairle Ealaíon faoi reachtaíocht phleanála agus forbartha a neartú.
- An 5% atá molta d'úsáid phobail/chultúrtha i bPlean Forbartha Chathair Bhaile Átha Cliath a leathnú chun pleananna forbartha ó chathracha eile a chur san áireamh.

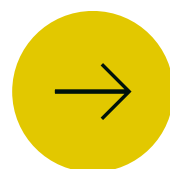
Cothroime rochtana

Dúshlán

Tá ceart na ndaoine chun páirt a ghlacadh i léiriú agus rannpháirtíocht chultúrtha teoranta.

Gníomh

- Ciste caipitil a chur ar bun chun tacú le feabhas a chur ar ionaid tionóil agus iad a oiriúnú maidir le raon ceanglas rochtana agus Dearaidh Uilíoch chun ceart rochtana a chinntiú.
- Comhoibriú leis an gComhairle Ealaíon chun beartas soiléir a fhorbairt agus a chur chun feidhme le cinntiú go gcosnaítear cearta ealaíontóirí faoi mhíchumas chun rochtain a fháil ar mhaoiniú.
- An Chomhairle Ealaíon a mhaoiniú chun tacú le hionchuimsitheacht do chách sna healaíona.

Daoine óga agus leanaí

Dúshlán

Ní chosnaítear i gcónaí cearta leanaí agus daoine óga chun bheith rannpháirteach sna healaíona, iad féin a chur in iúl trí na healaíona, agus a dtuairimí a chur in iúl maidir le forbairt na n-ealaíon.

Gníomh

- Leanúint le Scoileanna Ildánacha a fhorbairt ionas go mbeidh gach scoil in Éirinn san áireamh faoi 2027 agus le cinntiú go gcomhlíonfar ceart gach linbh ar theagasc agus rannpháirtíocht san ealaín, sa cheol agus sa drámaíocht.
- An Chomhairle Ealaíon a mhaoiniú chun tacú le healaíontóirí agus eagraíochtaí a léiríonn saothair do leanaí agus do dhaoine óga, chomh maith le saothar a dhéanann leanaí agus daoine óga agus cinn a dhéantar i gcomhpháirtíocht leo.